

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Εισήγηση στην Α-ΤΕΕ για την «**Αδειοδότηση άσκησης επαγγέλματος σε διάφορα επίπεδα τεχνικής ευθύνης από το Τ.Ε.Ε.**»

Η θεσμοθέτηση διαφορετικών επιπέδων τεχνικής ευθύνης που προτείνει το ΤΕΕ αποτελεί έναν ακόμη κρίκο στην αλυσίδα της λεγόμενης «απελευθέρωσης» του επαγγέλματος του μηχανικού. Δεν πρόκειται για μια μεμονωμένη ή ξαφνική εξέλιξη. Αντίθετα, αποτελεί τη **λογική συνέχεια** μιας πορείας που εξελίσσεται σταθερά εδώ και τουλάχιστον 25 χρόνια, στη βάση των κατευθύνσεων και οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια πορεία που υλοποιήθηκε και υλοποιείται από όλες τις κυβερνήσεις διαχρονικά, με την ενεργή στήριξη της ηγεσίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ).

Στην πραγματικότητα πρόκειται για βαθιά αντιδραστική κατεύθυνση που στοχεύει στη διαμόρφωση φθηνότερης εργατικής δύναμης, στη διευκόλυνση της «κινητικότητας» του εργατικού δυναμικού και στην «απλοποίηση» υλοποίησης των τεχνικών έργων σε βάρος της ασφάλειας του λαού με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων.

Στο χώρο των μηχανικών, η στρατηγική αυτή παίρνει συγκεκριμένη μορφή μέσα από την **αποσύνδεση του πτυχίου από το επάγγελμα** και τη σταδιακή αντικατάσταση των ενιαίων επαγγελματικών δικαιωμάτων από ένα **πολυδαίδαλο σύστημα πιστοποιήσεων, εξετάσεων και τώρα επιπέδων τεχνικής ευθύνης.**

Η αποσύνδεση πτυχίου και επαγγελματικών δικαιωμάτων δεν αποτελεί μόνο πλήγμα για τους ίδιους τους μηχανικούς και τους αποφοίτους των πολυτεχνικών σχολών. Έχει **σοβαρές συνέπειες και για την κοινωνία συνολικά.** Τα τεχνικά έργα –από τις κατασκευές κτιρίων και υποδομών μέχρι τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τα έργα πολιτικής προστασίας – συνδέονται άμεσα με τη δημόσια ασφάλεια και την προστασία της ανθρώπινης ζωής. **Η επιστημονική επάρκεια των μελετητών, κατασκευαστών και μηχανικών υπεύθυνων λειτουργίας έργων, υποδομών και εγκαταστάσεων αποτελούν προϋποθέσεις για την ασφάλεια των κατασκευών, την ποιότητα των έργων, τη λειτουργία των εγκαταστάσεων.**

Η αντικατάσταση της ολοκληρωμένης επιστημονικής εκπαίδευσης με ένα σύστημα αποσπασματικών πιστοποιήσεων, η πολυδιάσπαση της τεχνικής ευθύνης και η δημιουργία πολλών κατηγοριών επαγγελματιών με διαφορετικά επίπεδα δικαιωμάτων υπονομεύουν αυτήν ακριβώς τη βάση. Δημιουργούν ένα πλαίσιο όπου η τεχνική ευθύνη μετακυλίεται πιο εύκολα προς τα κάτω και υποτάσσεται στις πιέσεις για μείωση του κόστους και επιτάχυνση της παραγωγής έργων.

Παράλληλα, η δημιουργία ενός τεχνικού δυναμικού πολλών ταχυτήτων λειτουργεί ως **εργαλείο πίεσης** πάνω στους εργαζόμενους μηχανικούς. Η διαβάθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων και η συνεχής ανάγκη πιστοποιήσεων και εξετάσεων και οι πολλαπλές κατηγορίες τεχνικής ευθύνης διαμορφώνουν ένα περιβάλλον στο οποίο οι εργοδοτικοί όμιλοι αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη δυνατότητα να πιέζουν για χαμηλότερους μισθούς, χειρότερους όρους εργασίας και μεγαλύτερη ευελιξία.

Η διαμόρφωση όρων φθηνότερης εκπαίδευσης για το κράτος και η μετακύλιση του κόστους αυτής στους ίδιους τους εργαζόμενους είναι άλλωστε διαχρονική πολιτική της ΕΕ και όλων των κυβερνήσεων των τελευταίων 30 ετών, με την **υποχρηματοδότηση** της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της ένταξης **αποφοίτων με λιγότερα χρόνια** εκπαίδευσης από το

εξωτερικό, με **ιδιωτικά πανεπιστήμια** που με διάφορους τρόπους εμφανίστηκαν εδώ και δεκαπέντε χρόνια για να φτάσει στη σημερινή προσπάθεια αμιγώς **εγχώριων ιδιωτικών πανεπιστημίων** που προωθείται και με Συνταγματική Αναθεώρηση.

Η πολιτική αυτή επιδρά ευθέως και στη ποιότητα των τεχνικών έργων. Δεν είναι τυχαίο ότι σε συνθήκες έντονου ανταγωνισμού για το κόστος των έργων, η πίεση για «γρήγορα και φθηνά» αποτελέσματα αντικειμενικά οδηγεί σε παραβίαση κανόνων ασφαλείας, σε ελλιπείς ελέγχους και σε μετακύλιση ευθυνών στους πιο αδύναμους κρίκους της παραγωγικής διαδικασίας. Έτσι δημιουργούνται πρόσθετες παράμετροι για σοβαρά ατυχήματα, καταρρεύσεις υποδομών και εργοδοτικά εγκλήματα, όπου τελικά το τίμημα πληρώνεται από τους εργαζόμενους και την κοινωνία.

Σήμερα **οι κυρίαρχες συστημικές δυνάμεις στη Διοίκηση του ΤΕΕ** επιχειρούν να εμφανιστούν ως δήθεν ανήσυχες για τις εξελίξεις, χύνοντας «κροκοδείλια δάκρυα» μπροστά στην προοπτική της αναγκαστικής εγγραφής αποφοίτων τριετών σχολών στο ΤΕΕ. Μιλούν για ανάγκη αναδίπλωσης και για κινδύνους που δήθεν προκύπτουν από τις πρόσφατες ρυθμίσεις.

Οι ισχυρισμοί αυτοί όμως δεν μπορούν να **κρύψουν την πραγματικότητα**. Οι εξελίξεις αυτές δεν είναι ούτε απρόβλεπτες ούτε αποτέλεσμα μιας απλά «κακής εφαρμογής» της νομοθεσίας της ΕΕ. Είναι η προδιαγεγραμμένη συνέπεια της στρατηγικής που υλοποιείται εδώ και δεκαετίες. Ευθύνη γι' αυτή την πορεία έχουν όλες οι κυβερνήσεις που διαχειρίστηκαν και εφάρμοσαν τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και οι διοικήσεις του ΤΕΕ που όχι μόνο δεν αντιστάθηκαν, αλλά πρωτοστάτησαν στην προώθησή τους.

Άλλωστε και η «λύση» που προτείνεται από το ΤΕΕ **δεν θα έχει τα αποτελέσματα που υποστηρίζει** ότι επιδιώκει:

- η αλλαγή στη νομοθεσία και οι μετέπειτα αποφάσεις των δικαστηρίων μπορούν να αλλάξουν το ποιος εγγράφεται σε κάθε μητρώο
- η νομική αντιμετώπιση διαδοχικών σπουδών ειδικότερα (3+2) ή (3+1+1) θα οδηγήσει κατά πάσα πιθανότητα σε ένταξη τους στο «άνωτερο» μητρώο
- η ανέλιξη στην ανώτερη κατηγορία άλλωστε θα γίνεται με βάση την τεκμηρίωση επαγγελματικής εμπειρίας από τους επιχειρηματικούς ομίλους
- οι εξετάσεις που προτείνονται αποσυνδέουν πτυχίο -επάγγελμα στην πράξη και δεν θωρακίζουν τους ακαδημαϊκούς τίτλους

Στη πραγματικότητα η νέα εξέλιξη θα έχει **δραστικά αρνητικές συνέπειες** για τους εργαζόμενους μηχανικούς, τους μελλοντικούς μηχανικούς σημερινούς φοιτητές και τους εργαζόμενους στο σύνολό τους.

- Διαμορφώνεται ένα πλαίσιο με ένα πολύπλοκο σύστημα εξετάσεων και πιστοποιήσεων που αποσυνδέει πλήρως πτυχία με επάγγελμα
- Προωθεί την πολιτική διασπασης των πτυχίων και την υιοθέτηση του μοντέλου 3+2 ή 3+1+1 που θα οδηγήσει σε πίεση και των προγραμμάτων σπουδών των δημοσίων ΑΕΙ
- Είναι ένας ακόμα γύρος προώθησης της ιδιωτικής τρίτοβαθμιας εκπαίδευσης
- Οδηγεί αντικειμενικά σε μείωση της ασφάλειας των τεχνικών έργων

Ακόμη και σήμερα, οι κυρίαρχες δυνάμεις στο ΤΕΕ επιχειρούν να καλλιεργήσουν αυταπάτες, υποστηρίζοντας ότι το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δήθεν «ευέλικτο» και ότι το πρόβλημα βρίσκεται απλώς στην «επιλεκτική» ή «ισοπεδωτική» εφαρμογή του από την εκάστοτε κυβέρνηση. Παριστάνουν ότι «ξεχνούν» πως η πολιτική της ΕΕ έχει σκοπό ακριβώς τη διασφάλιση της κερδοφορίας των ομίλων και όχι τα δικαιώματα των εργαζόμενων μηχανικών και την προστασία της ασφάλειας του λαού.

Το ίδιο το **ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι αυτό που προωθεί τη λογική** της ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων, με κριτήριο την **κερδοφορία του κεφαλαίου**, της κινητικότητας της εργασίας και της διαρκούς προσαρμογής των εργαζομένων στις ανάγκες της αγοράς.

Σε αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση κινείται και ο νέος γύρος «απελευθέρωσης» που προωθείται σήμερα – και μάλιστα με πρωτοβουλία του ίδιου του ΤΕΕ.

Η πρόταση προβλέπει τη θεσμοθέτηση τριών επιπέδων τεχνικής ευθύνης, με τους αποφοίτους πενταετών πολυτεχνικών σχολών να κατέχουν το ανώτερο επίπεδο πλήρους τεχνικής ευθύνης. Παράλληλα, προβλέπεται η ένταξη σε αντίστοιχα μητρώα μέσω εξετάσεων και διαδικασιών πιστοποίησης.

Η ηγεσία του ΤΕΕ υποστηρίζει ότι με αυτόν τον τρόπο «θωρακίζει» τα πενταετή διπλώματα και τη σχέση του ακαδημαϊκού τίτλου με το επάγγελμα. Στην πραγματικότητα, όμως, η πρόταση αυτή αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς τη διαμόρφωση ενός τεχνικού δυναμικού πολλών ταχυτήτων.

Ενισχύει τη λογική των διαβαθμίσεων, των συνεχών εξετάσεων, των πιστοποιήσεων και της αποσπασματικής καταμέτρησης προσόντων, δηλαδή ενός συστήματος όπου το πτυχίο χάνει τον ενιαίο και καθολικό χαρακτήρα του ως προϋπόθεση άσκησης του επαγγέλματος.

Πρόκειται για ένα πλαίσιο απολύτως εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αγορά εργασίας και την εκπαίδευση. Ένα πλαίσιο που αντιμετωπίζει τη γνώση και το επιστημονικό έργο ως εμπόρευμα και τους εργαζόμενους ως ευέλικτο δυναμικό που πρέπει διαρκώς να αξιολογείται, να πιστοποιείται και να προσαρμόζεται στις ανάγκες της αγοράς.

Αν το σημερινό ΤΕΕ πραγματικά ήθελε να αντισταθεί σε αυτήν την πορεία, θα **ακολουθούσε έναν εντελώς διαφορετικό δρόμο**. Θα προχωρούσε σε μια ευρεία **καμπάνια ενημέρωσης** της κοινωνίας για τις επικίνδυνες συνέπειες αυτών των αλλαγών τόσο για τους εργαζόμενους μηχανικούς όσο και για την ασφάλεια των έργων και την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Θα οργάνωνε μια **συνολική θεσμική και νομική μάχη**, σε συντονισμό με άλλες επιστημονικές και επαγγελματικές ειδικότητες που πλήττονται από την ίδια πολιτική αμφισβητώντας το ελληνικό και το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο. Κυρίως όμως θα στήριζε και θα οργάνωνε μαζικές κινητοποιήσεις και μορφές συλλογικής δράσης ώστε οι μηχανικοί και συνολικά οι εργαζόμενοι να εκφράσουν την αντίθεσή τους σε αυτήν την πολιτική.

Το **ΤΕΕ φυσικά δεν θέλει και δεν μπορεί** να κινηθεί σε αυτή τη κατεύθυνση, πόσο μάλλον σε κατεύθυνση αμφισβήτησης και ρήξης με την πολιτική της ΕΕ και αστικών κυβερνήσεων προς όφελος των μεγάλων ομίλων.

Οι εξελίξεις αυτές επιβεβαιώνουν ότι η υπεράσπιση των επαγγελματικών και επιστημονικών δικαιωμάτων των μηχανικών δε μπορεί να στηριχθεί σε διαχειριστικές προτάσεις που κινούνται μέσα στο ίδιο πλαίσιο πολιτικής, ούτε να εκφραστεί από το ΤΕΕ τεχνικό σύμβουλο του κράτους που διαχρονικά προωθεί την πολιτική του κεφαλαίου στο χώρο των μηχανικών. Γιατι τελικά η εξέλιξη δε βρίσκει όλους στο ΤΕΕ χαμένους.

Η Πανεπιστημιακή καλεί τους εργαζόμενους μηχανικούς, τους φοιτητές Πολυτεχνικών Σχολών σε αγωνιστικό συναγερμό.

Η κατάσταση απαιτεί σύγκρουση με τη στρατηγική που αποσυνδέει το πτυχίο από το επάγγελμα, υποβαθμίζει τη γνώση και μετατρέπει τους επιστήμονες Μηχανικούς σε φθηνό και ευέλικτο εργατικό δυναμικό προκειμένου να υπηρετηθεί η ανταγωνιστικότητα και η κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων.

Διεκδικούμε:

- Κατάργηση του νόμου για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και όλων των αντιεκπαιδευτικών νόμων – καμία αναθεώρηση του άρθρου 16. Αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν παιδεία και σύγχρονες σπουδές με αύξηση τα κρατικής χρηματοδότησης.

- Κατάργηση του αντιεκπαιδευτικού νόμου πλαίσιο 4957/2022 για τα ΑΕΙ.
- Κατάργηση των εξετάσεων για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, το ακαδημαϊκό δίπλωμα μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος.
- Κατάργηση των ρυθμίσεων εξίσωσης των πανεπιστημίων με τα ιδιωτικά κολέγια.
- Ανατροπή της πολιτικής της ΕΕ για την «απελευθέρωση» των επαγγελματιών.
- Καμιά εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ, κατάργηση όλων των νόμων και ΠΔ που τις ενσωματώνουν στην εθνική νομοθεσία.
- Καμιά μετατόπιση της «τεχνικής ευθύνης» από το κράτος και την εργοδοσία στον εργαζόμενο μηχανικό.
- Ενιαίο δημόσιο δωρεάν σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης, χωρίς ταξικούς φραγμούς και αντιεπιστημονικούς διαχωρισμούς των σπουδών σε κύκλους και των ιδρυμάτων σε κατηγορίες. Να διαμορφώνει επιστήμονες με υψηλή ειδίκευση και επαγγελματική επάρκεια και γενικό μορφωτικό επίπεδο.